

FÖR SVA-LÄRARE

40 chattpromptar

Promptar för SVA-lärare.

Färdiga promptar att utgå från i planering, undervisning och reflektion.

*Rätt verktyg vid rätt tillfälle.
En del av RÄTT-modellen på choosewise.education.*

VOL.
38

Ordlista

Några begrepp som återkommer i den här guiden. Känner du redan till dem, hoppa vidare till ramverket på nästa sida.

AI — Artificiell Intelligens

Ett sätt att försöka få maskiner att efterlikna hjärnans funktioner, det vill säga att kunna "tänka" och lära ungefär så som människor gör. Vi förstår inte hur hjärnan fungerar, men de delar vi förstår kan vi försöka härma.

Prompt

En instruktion till chattbotten för att få ett önskat svar eller en önskad uppgift utförd.

Iterera

När du fått ett svar från en chattbot justerar och förtydligar du vilka delar av svaret som du inte är nöjd med — du förfinar svaret så det blir bättre och bättre tills du är nöjd. Ju bättre prompt du har från början, desto färre iterationer behövs.

Chattbot

En chattbot har tränats på att hitta mönster i de texter som den tränats på. Dessa mönster använder den för att skapa text som svar på din prompt. Texten du får som svar genereras i realtid.

GPT

Själva modellen (Generative Pre-trained Transformer) som en chattbot använder sig av. Samma GPT kan användas av olika chattbotar — till exempel använder både Copilot och ChatGPT OpenAIs GPT.

Generativ AI

AI som skapar (genererar) text, bilder, video eller ljud i realtid när den tillfrågas om att göra det.

Bias

Svar som AI ger är snedvridna eller partiska, vilket beror på den data som AI tränats på och vilka bias som finns i den datan. För en chattbot är det svårt att synliggöra dessa bias, men för en AI som genererar bilder är det lättare.

Hallucination

Texten du får som svar av en chattbot baseras på mönster i data som den tränats på, men det finns även en slumpmässighet i vilka ord som genereras — det innebär att ord kan skapa en innebörd som inte är sann.

Ett ramverk för att skriva egna promptar

Roll: Agera som en erfaren lärare i fysik.

Uppgift: Skapa en lektionsplanering som introducerar elever i år 8 till området optik.

Kontext: Jag jobbar på en högstadieskola i Sverige, har 25 elever i klassen och lektionen är 60 minuter lång.

Format: Koppla ihop innehåll och aktiviteter med läroplanen i fysik och ge mig en planering som i detalj beskriver lektionens olika delar och material som behövs.

Ton: Använd en formell men vänlig ton.

Exempel på chattbottar

AI kan även skapa bilder och göra annat, men här fokuserar vi på chattfunktionerna.

ChatGPT — Open AIs chattbot

Gemini — Googles chattbot

NotebookLM — Googles verktyg som bland annat kan skapa podd med två röster

Copilot — Microsofts chattbot

Claude — En chattbot från Anthropic

Perplexity — Från San Francisco, använde tidigt länkar till källor

Duck AI — DuckDuckGo's chattbot, olika GPT:er att välja

Mistral AI — En chattbot från Frankrike

De flesta chattbottar har åldersgränser.

Hur du använder promptarna

Alla promptar är framtagna som exempel för att komma igång. Ändra dem gärna så att de passar ditt sammanhang.

När du använt en chattbot ett tag lär du dig vilken typ av promptar som fungerar bättre respektive sämre. Testa samma prompt två gånger — först som den står, sedan med tillägget "Agera som en erfaren expertlärare i [ämne]" — för att se om svaret förbättras. Får du bra svar är prompten bra. Får du inte bra svar behöver du ändra prompten eller ge mer kontext. Vissa chattbotar är bättre än andra på vissa typer av svar, så om du inte är nöjd med svaren du får trots olika justeringar — testa en annan chattbot.

Hakparenteser och integritet

Du skriver in texten från prompten i chattbottens promptfönster. När det finns hakparenteser *[så här]* byter du ut texten mot det som passar för ditt sammanhang.

Dubbelkolla alltid svaren — det är inte säkert att det chattbotten skriver är sant.

OBS! Tänk efter om du laddar upp texter eller dokument. Ladda inte upp personuppgifter eller känslig information. Tänk på GDPR.

lärare i svenska som andraspråk

- 01 Skapa en lektionsplan för en [årskurs X]-klass i svenska som andraspråk som uppfyller Lgr 22:s mål om [specifikt fokus, t.ex. muntlig kommunikation], med tre aktiviteter och en introduktion.
- 02 Ge mig fem strategier för att motivera en [årskurs X]-elev i SVA som är osäker på att tala svenska, med en stöttande idé för varje.
- 03 Skriv en kort guide för att lära en [årskurs X]-klass i SVA grunderna i [specifik färdighet, t.ex. skriva en enkel text], med tre steg och ett exempel.
- 04 Föreslå tre sätt att integrera [specifikt tema, t.ex. vardagsliv i Sverige] i en SVA- lektion för en [årskurs X]-klass, med en övning för varje.
- 05 Skapa en lista med fem korta uppmuntrande fraser på svenska för att stärka en [årskurs X]-elevs självkänsla under en SVA-uppgift.
- 06 Ge mig ett exempel på en rutin för att starta en SVA-lektion för en [årskurs X]-klass, med tre steg och en enkel samtalsövning.
- 07 Föreslå tre sätt att använda vardagliga situationer (t.ex. [specifik situation, t.ex. handla]) i en SVA-lektion för en [årskurs X]-klass, med en övning för varje.
- 08 Skriv en kort mall för en 10-minuters avslutning av en SVA-lektion för en [årskurs X]-klass, med tre moment (t.ex. reflektion, uppvisning).
- 09 Ge mig fem idéer för att göra en SVA-lektion för en [årskurs X]-klass mer lekfull, med fokus på [specifikt mål, t.ex. ordförråd], och en lek för varje.
- 10 Skapa en lista med tre korta reflektionsfrågor på svenska för en [årskurs X]-klass efter en SVA-lektion om [specifikt tema, t.ex. familj], för att fånga deras tankar.

- 11 Föreslå tre sätt att samarbeta med en *[SO-lärare]* på en *[grundskola]* för att koppla SVA till *[specifikt tema, t.ex. samhällsstrukturer]*, med en idé för varje.
- 12 Ge mig ett exempel på en enkel bedömning av en *[årskurs X]*-klass muntliga färdigheter i SVA, med tre kriterier anpassade till andraspråksnivåer.
- 13 Skriv en lista med fem resurser (t.ex. appar, böcker) för en SVA-lektion för en *[årskurs X]*-klass som stödjer *[specifikt mål, t.ex. hörförståelse]*.
- 14 Föreslå tre sätt att anpassa en SVA-lektion för en *[årskurs X]*-elev med *[specifikt behov, t.ex. nybörjarnivå i svenska]*, med en lösning för varje.
- 15 Skapa en mall för en veckoplanering för SVA för en *[årskurs X]*-klass, med tre fokusområden (t.ex. tala, läsa, skriva).
- 16 Ge mig fem idéer för att använda minimala resurser i en SVA-lektion för en *[årskurs X]*-klass för att träna *[specifikt mål, t.ex. vardagsord]*, med ett exempel för varje.
- 17 Föreslå tre sätt att introducera en *[årskurs X]*-klass till *[specifik språklig aspekt, t.ex. enkla verbformer]*, med en övning för varje.
- 18 Skriv en kort guide för att hantera en *[årskurs X]*-klass med blandade språknivåer i en SVA-lektion, med tre steg och en strategi.
- 19 Ge mig ett exempel på en SVA-lektion för en *[årskurs X]*-klass som kombinerar språk med *[specifikt tema, t.ex. skolmiljö]*, med tre moment.
- 20 Skapa en lista med tre korta sätt att samarbeta med bildlärare på en K-12-skola för att förstärka *[specifikt mål, t.ex. visuellt språk]*, med ett exempel för varje.
- 21 Skapa en lektion för en *[årskurs X]*-klass i SVA där de skriver en enkel text om *[specifikt tema, t.ex. deras hem]*, med tre steg och ett mål.

22 Ge mig fem sätt att göra en hörförståelseövning mer engagerande för en [årskurs X]-klass i SVA, med en kreativ idé för varje.

23 Skriv en kort guide för att lära en [årskurs X]-klass i SVA att hålla en enkel dialog om [specifikt ämne, t.ex. väder], med tre steg.

24 Föreslå tre sätt att koppla en SVA-lektion för en [årskurs X]-klass till [specifikt tema, t.ex. svenska traditioner], med en övning för varje.

25 Skapa en lista med fem korta samtalsstartare på svenska för en [årskurs X]-klass i SVA som stärker [specifikt mål, t.ex. vardagsspråk], med en beskrivning för varje.

26 Ge mig ett exempel på en rutin för att avsluta en SVA-lektion för en [årskurs X]-klass med en kort muntlig presentation, med tre steg.

27 Föreslå tre sätt att använda digitala verktyg (t.ex. [specifikt verktyg, t.ex. Quizlet]) i en SVA-lektion för en [årskurs X]-klass, med en uppgift för varje.

28 Skriv en kort mall för en 5-minuters reflektion på svenska efter en SVA-lektion för en [årskurs X]-klass, med tre frågor om deras lärande.

29 Ge mig fem idéer för att integrera lek i en SVA-lektion för en [årskurs X]-klass, med fokus på [specifikt mål, t.ex. prepositioner], och ett spel för varje.

30 Skapa en lista med tre korta sätt att stötta en [årskurs X]-elev i SVA som kämpar med [specifik färdighet, t.ex. uttal], med ett exempel för varje.

31 Föreslå tre sätt att samarbeta med en [musiklärare] på en [grundskola] för att koppla SVA till [specifikt tema, t.ex. sånger], med en idé för varje.

32 Ge mig ett exempel på en enkel plan för att lära en [årskurs X]-klass i SVA skriva en kort berättelse över en lektion, med tre steg.

- 33 Skriv en lista med fem enkla texter eller sånger för en [årskurs X]-klass i SVA som stärker [specifikt mål, t.ex. ordförråd], med en motivering för varje.
- 34 Föreslå tre sätt att hantera en [årskurs X]-klass i SVA som är ovilliga att tala svenska, med en metod för varje.
- 35 Skapa en mall för en terminsplanering för SVA för en [årskurs X]-klass, med tre fokusområden (t.ex. lyssna, tala, skriva) och tidsramar.
- 36 Ge mig fem idéer för att skapa en enkel gruppdiskussion på svenska med en [årskurs X]-klass i SVA, med minimal förberedelse, och ett ämne för varje.
- 37 Föreslå tre sätt att introducera en [årskurs X]-klass i SVA till [specifikt språkligt begrepp, t.ex. adjektiv], med en övning för varje.
- 38 Skriv en kort guide för att stötta en [årskurs X]-elev i SVA med [specifikt behov, t.ex. begränsad förkunskap], med tre steg.
- 39 Ge mig ett exempel på en lektion i SVA för en [årskurs X]-klass som kombinerar språk med [specifikt tema, t.ex. fritid], med tre moment.
- 40 Skapa en lista med tre korta sätt att samarbeta med elevrådet på en [grundskola] för att förstärka [specifikt mål, t.ex. kommunikation på svenska], med ett exempel för varje.

FORTSÄTT PÅ WEBBEN

Rätt verktyg vid rätt tillfälle.

Den här samlingen är en del av ett bibliotek med AI-promptar för alla yrkesroller i skolan — fritt att använda, anpassa och dela vidare.

Fler promptpaket

Hitta promptar för rektorer, ämneslärare, skolledare, stödpersonal med flera på choosewise.education/sv/promptar

RÄTT-modellen

Fyra frågor som gör beslutet om AI-verktyg i klassrummet strukturerat — choosewise.education/sv/ratt

Följ Johan Lindström på LinkedIn

För nya promptar, guider och reflektioner om AI i skolan — sök på *Johan Lindström*